REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șese luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 271. **Brașov, Marți-Miercurĭ 8 (21) Decemvrie.** **1904.**

Exemple rele.

(*a*) In țările corónei sfântului Stefan, cu numerósele popóre și religiunĭ, pe carĭ se sforțéză de o jumĕtate de secol sĕ le asimileze, orĭ vréu orĭ nu vréu, unul din acele multe popóre, Maghiarii — tenacitatea cea mai straşnică în apĕrarea idiomului național au manifestat'o popórele aparținĕtóre ritului rĕsăritean.

Dintre tóte popórele rĕsăritene, singurĭ Românii sunt aceia, carĭ au ca limbă liturgică o limbă viuă, limba, pe care o întrebuințéză în conversația lor dilnică, aceea prin care își esprimă durerile și bucuriile în poesia poporală, limba literaturei lor în sfîrșit.

Rugăciunea și doina sunt întrunite decĭ la Românĭ și consacrate atât prin usul de Dumineca la altar, cât și prin usul de tóte dilele la lucrul câmpului într'o singură noțiune, una și nedespărțită, care alcătuesce legătura nemuritóre a ființei nóstre etnice. Limba nóstră are decĭ tóte criteriile necesare pentru ca nicĭ-odată sĕ nu piéră.

Cei ce umblă cu teoriĭ de asimilare, o sciu acésta prea bine, și de aceea în diferite rênduri au accentuat, că resistența cea mai îndîrjită în campania lor utopică au întêmpinat'o la Românĭ.

Nu se póte spune același lucru și despre popórele aparținĕtóre cultului apusean.

In Ungaria sunt de esemplu milióne de credincioșĭ catolicĭ de naționalitatea germană și slovacă. Milióne de credincioșĭ!

Sĕ poftéscă acum cineva sĕ cerceteze, unde întreține biserica catolică vr'o preparandie séu vr'un gimnasiu séu vr'o altă școlă secundară, în care limba de predare sĕ fie cea a credincioșilor germanĭ séu slovacĭ?

O astfel de școlă nu se află nicăirĭ pe tot teritorul Ungariei.

Nu numai atât. Chiar și școlele primare sunt pe calea cea mai bună de a se maghiarisa.

Dintre popórele cu cult oriental, carĭ au întrat în comunitatea de interese mai strînse cu catolicii, Rutenii sunt aceia, asupra psichicului cărora se repercutéză mai cu efect influința apusană.

Și influența acésta din punct de vedere național este pur și simplu desastruósă.

Rutenii astădĭ n'au nicĭ cler, nicĭ intelectualĭ naționalĭ. Clerul (escepțiile sunt disparente!) nu cultivă nicĭ limba, nicĭ datinele poporului, a cărui prescură o mănâncă, și și-a părăsit până și portul oriental.

Intelectualii? Intelectualĭ rutenĭ nicĭ nu esistă, au trecut cu toțĭ tărăbuțele lor în tabĕra intelectualilor maghiarĭ.

De câte orĭ se ivesce însĕ guvernul cu vr'un proiect maghiarisător, ies la ivélă și figurile abominabile ale popilor hermafrodițĭ, carĭ la altar mai cântă (până la aprobarea (?) liturghiei maghiare) în limba paleoslavă, dér în familie au abondonat limba poporului lor; și se ivesce tinerimea ruptă de trunchiul național și aplaudând tentativele de maghiarisare, protestéză împotriva celor ce vor sĕ afirme, că și Rutenii trăiesc.

Asemenea esemplu am vĕdut în Maramureș, unde vicarul rutean a cântat laude proiectului lui Berzeviczy, pe care nu i-ar fi fost permis a-l aproba nicĭ ca vicar, nicĭ ca Rutean.

Al doilea esemplu l'am vĕdut sĕptĕmâna trecută, când tinerimea de origine ruteană din Budapesta a declinat „cu grĕtă“ solidaritatea cu protestul de la Praga.

Esemplele de felul acesta încurajéză guvernul, și Berzeviczy s'a grăbit a invoca casul din Maramureș într'o întrunire politică din Budapesta.

Nu invidiéză, ce e drept, nimenĭ guvernul pentru încurajarea acésta. în același timp însĕ esemplul Rutenilor trebue sĕ servéscă Românilor de avertisment, ca sĕ vadă unde duce neglijarea educației adevĕrate a clerului și sĕ prevină rĕul din timp.

Căcĭ semne de atrofiare a sentimentelor naționale se arată și la noi pe icĭ pe colo și ar fi o nenorocire când aceste semne s'ar înmulți.

Protestul alegĕtorilor sașĭ din cercurile Sibiiu, Cisnădie și Christian. „Sieb. d. Tgbltt“ aduce în numĕrul sĕu de adĭ un lung raport despre adunarea alegĕtorilor sașĭ din cercurile electorale ale Sibiiului, Cisnădiei și Christianului convocată cu scop de a *protesta contra proiectului de lege al ministrului Berzeviczy.* Vre o 800 alegĕtori au fost presențĭ în spațiósa sală de la „Gesellschafshaus“, între carĭ numeroșĭ alegĕtori sașĭ țĕranĭ din numitele cercurĭ. Intre cei presențĭ — dice organul săsesc din Sibiiu — au fost și *mai mulțĭ alegĕtorĭ românĭ*, între carĭ 2 membrii distinșĭ ai consistorului metropolitan gr. or. cât și vre-o doi membrii ai inteligenței maghiare din Sibiiu. Adunarea a fost deschisă și presidată de profesorul Adolf *Gottschling*, locțiitorul presidentului comitetului cercual săsesc. Intre aplause și aclamărĭ necontenite și însuflețite au vorbit d-nii: prof. *Gottschling*, redactorul *Neugeboren*, preotul Iosef *Konnerth* și țĕranii *Rill* și *Schuldner*. Asupra energicelor discursurĭ vom reveni în numĕrul de mâne. S'a primit cu unanimitate o resoluțiune, *care respinge proiectul din cestiune, protestéză contra siluirii învĕțămĕntului poporal săsesc și esprimă firma speranță, că deputații sașĭ vor căuta a împedece din tóte puterile lor votarea acestei legĭ.*

Sfîrșindu-se ordinea de di, cei presențĭ au intonat cântecul lui Luther: *„Eine feste Burg ist unser Gott“.*

Din camerele române. In ședința de Vinerĭ a *camerei române*, ministrul Haret a depus pe biroul camerei legea *învĕțămĕntului privat.* Ministrul de finanțe Costinescu a depus un proiect de lege relativ la îmbunătățirile urgente, ce vor trebui sĕ se aducă țĕranilor prin legea băncilor populare. Nóua disposițiune luată în sensul de mai sus va face, ca în loc sĕ se încheie contracte individuale cu fiecare țĕran în parte, sĕ se facă numai unul singur colectiv. Proiectul a fost adoptat cu 84 voturĭ contra 1.

In ședința de Vinerĭ a *senatului*, ministrul de finanțe și ministrul de justiție au depus mai multe proiecte, votate deja de cameră. Se votéză apoi recunóscerea calității de cetățenĭ românĭ a d-lor Eugen Brote (trecut deja și prin cameră), Vasilie Vâlcu, Iancu Filip, G. Oancia, Apostol Christu, I. C. Oancia, Avram Luca, Ioan Vâlcu, Voicu B. Tomescu, Vasile Pasca, Neculai Dobrot, Stefan G. Bellu și Ioan V. Cârnu.

In ședința de Sâmbătă a Senatului d-l P. *Grădișteanu* a rugat sĕ se aducă mai curĕnd de la tipar proiectul de lege pentru recunóscerea calității de persónă morală a „Ligei culturale“. D-sa rógă biuroul sĕ anunțe pe ministrul instrucțiunei, că interpelarea ce a adresat'o pentru 10 Decemvrie v. în cestiunea școlelor particulare, se va estinde nu numai asupra școlelor unguresci din Bucuresci, ci și asupra unei alte școli particulare din strada polonă.

Cu acésta ocasiune — a dis d-l Grădișteanu — va spune cuvêntul sĕu și *în privința proiectului de lege depus în camera ungară de ministrul Berzeviczy.*

Crisa politică ungară.

Disolvarea dietei.

Se scie, că ministrul președinte *Tisza* a sosit Sâmbătă diminéța în Viena, ca sĕ raporteze Majestății Sale asupra situațiunei și sĕ céră de la Monarch autorisarea *de a disolva camera.* Monarchul — după cum a declarat însuși contele Tisza — i-a dat acéstă autorisare, astfel că dieta va

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Vraja străbunei.

De Jassy Torrund.

(2) — Urmare. —

Pe servitorĭ îi cuprindea uneorĭ o frică superstițiósă de străbuna atotsciutóre, ér printre copii — nu se scie de unde și cum — circula legenda misteriósă, că în adâncimile suterane ale castelului sunt trei pietri sure, carĭ îi povestesc străbunei Ursula tóte ce se petrec în casă.

In realitate însĕ înșiși copiiĭ și servitorii îi purtau tóte noutățile, din carĭ apoi străbuna își alcătuia judecata, strecurată prin filtrul înțelepciunei și îndelungatei sale esperiențe. Și judecata bĕtrânei era în totdéuna cea mai nimerită.

Când așadér după o căsnicie fericită de treĭ anĭ se tulbură pacea între cei doi soți, ce era mai firesc, decât ca străbuna Ursula sĕ afle numai decât ce s'a întêmplat. Servitórea, care îi punea masa și îi ducea mâncarea — căcĭ străbuna de mulțĭ anĭ nu mai putea coborî scările, pentru ca sĕ mănânce împreună cu famila — îi spusese: „Ți-am adus adĭ mâncarea favorită a domnului. El nicĭ n'a atins'o, de mânios ce era“. — Și tot așa, fără sĕ-i fi întrebat străbuna, i-au povestit și băiețiĭ, carĭ au venit sus la dênsa, că lui Iosif îi trebue o bucată de pânză sĕ-și facă ventrea la o corabie, ér Heintz și-a făcut o gaură în pantalonĭ, pe care nu trebue sĕ o vadă „mama“ numai decât, fiind-că e mâniósă.

Așa pe înserate, când veni și tinĕra cocónă cu împletitul de ciorapĭ, sĕ-i țină străbunei de urît, cum făcea în fie-care di, pietrile cele sure își făcuseră deja datoria, și străbuna scia deja“ de ce sunt roșii ochii cocónei.

După obiceiul ei însĕ n'a dis nicĭ un cuvênt, ci așteptа clipa potrivită. Ea își dedù la o parte furca și își împreună mânile sbârcite și negre în pólă. Asculta în tăcere ceea ce-i povestea cocóna despre lucrările și ostenelele dilei. După un restimp străbuna își ridică capul: „Tu îmĭ spui multe de tóte, draga mea, numai de bărbatul tĕu nu-mĭ spui nimica. A eșit la câmp?“

„Nu. E acasă. Șede în odaia lui și e cătrănit rĕu“, rĕspunse scurt Renate.

„Ce s'a întêmplat?“

„Ruff“ a mâncat carne otrăvită pusă pentru cloțanĭ și — a perit. Și pentru asta era sĕ mĕ pună pe foc“.

„Și tu de sigur l'ai mângăiat cum ai sciut mai bine, căcĭ Ruff îi era cânele cel mai iubit de vênătóre“ dise străbuna încet și respicat.

Renate se uita la ea cu ochĭ întrebătorĭ.

„Ba bine că nu. Am fost așa de înfuriată încât nu i-am rĕmas de loc datóre. Sĕ-și păzéscă mai bine cânii. N'au ce căuta în pivniță“.

„Iți spun drept că îmĭ pare rĕu de „Ruff“. Era un câne așa de frumos și credincios! Klaus trebue sĕ fie inconsolabil“.

„Și mie îmĭ pare rĕu“ rĕspunse cu gura jumĕtate Renate „și décă nu s'ar fi înfuriat îndată așa tare, i-aș fi și spus'o. — Uite, așa își ține făgăduința“.

„Vedĭ, și așa de mult te iubesce!“

„Frumósă iubire! Pe biata Veronica a băgat'o în mormênt. Eu nu mĕ las sĕ mĕ tortureze ca pe soru-mea“. Și acele clăncăniau furios.

„Am cetit odată un cântec“, rĕspunse străbuna apăsat „despre ger, vênt și căldură, carĭ se luară la cértă petru om. Vêntul, ca și gerul au fost neputincioșĭ — dér căldura sórelui a rĕmas biruitóre.“

„Și Vroni? Dór ea n'a fost decât iubire și căldură și totuși n'a folosit nimica“.

„Copila mea, fie-care după darurile sale. Sĕrmana Vroni nu scia alta, decât sĕ tacă și sĕ rabde. Și fiind ea așa móle nimic nu e mai firesc, decât că bărbatul a devenit din ce în ce mai grosolan. Tu sĕ fii și móle și tare. Și una și alta la timpul sĕu“.

Renate dĕdù negativ din cap. „Sĕ fiu móle, la asta nu mĕ pricep nicĭ atâta“ și își arătă vîrful degetului.

„Trebue sĕ te pricepĭ, fiind-că tu scii că-l iubescĭ“.

„Nu pot sĕ fac nimica împotriva firei, străbună Ursulă! Décă el e iute, eu sunt și mai iute. I-am spus-o din capul locului. — De ce m'a luat?“

fi disolvată prin mesagiu regal *în 4 séu 5 Ianuarie*.

Vestea despre disolvarea dietei ungurescĭ, a produs în tóte cercurile politice mare sensaţie, cu tóte că se aşteptau la acésta. Până la disolvare se va mai ţiné 1—2 şedinţe între Crăciun şi anul nou. Dieta a fost amânată erĭ prin rescript regal numai până la 28 Decemvrie, prin urmare la 28 l. c. se va ţiné o şedinţă, în care se va face, probabil, ultima încercare cu parlamentul actual. Uniĭ sunt de părere, că în şedinţa de la 28 Dec. contele Tisza va stărui din nou a i-se vota îndemnitatea, ca sĕ nu fie silit a face alegerĭ nouĕ în stare de *ex-lex*.

Se asigură, că pe ḑiua de 4 séu 5 Ianuarie însuşĭ Majestatea Sa va veni la Budapesta şi va ceti mesagiul de închidere şi disolvare, după care se vor ordonui imediat nouĕle alegerĭ. Ordinaţiunea despre alegerĭ se va publica la 6 Ianuarie în fóia oficială. Alegerile ar urma sĕ se facă între ḑilele de 27 Ianuarie şi 6 Februarie, ér nóua dietă va fi convocată pe ḑiua de 15 séu 16 Februarie 1905.

Cu tóte că după înseşĭ declaraţiunile ministrului preşedinte Tisza, el avea în buzunar decretul de disolvare, totuşĭ sunt încă între membriĭ oposiţiunei mulţĭ de aceia, carĭ dau din cap şi ḑic, că în ultimul moment Majestatea Sa se va rĕsgândi şi nu va disolva parlamentul în stare de *ex-lex*. Nouĕle alegerĭ, ḑic ei, nu vor schimba nimic în situaţiunea încurcată actuală, din contră vor înrĕutăţi-o şi vor pune guvernul în faţa unor stărĭ de lucrurĭ şi împrejurărĭ mult mai dificile. Piedecile de carĭ se lovesce aḑĭ, vor esista şi atuncĭ, oposiţiunea va continua cu tactica ei obstrucţionistă, cât timp contele Tisza nu va reface ce a făcut în şedinţa de la 18 Noemvrie. Obstrucţiunea va reîncepe-o la alegerea presidentului. ¿Ce va face atuncĭ Tisza? Cum va aplica el lex-Daniel?

Pregătirĭ pentru alegerĭ.

Comitetul esecutiv de 25 al partidului liberal şi-a început deja activitatea în vederea nouĕlor alegerĭ dietale. Cu conducerea campaniei electorale este însărcinat secretarul din ministerul de interne Sandor János. Pe ḑiua de aḑĭ, Marţĭ, toţĭ fişpaniĭ nu fost citaţĭ la Budapesta. Tisza îi va primi pe rênd, parte ca sĕ le céră informaţiunĭ, parte ca sĕ le dea instrucţiĭ.

Desminţire.

Organele guvernului desmint scirea, că contele Tisza, înainte de a pleca la Viena, ar fi avut o convorbire cu contele Andrassy, precum şi scirea, că Majestatea Sa va asculta, afară de consilieriĭ sĕĭ oficialĭ, şi pe alţĭ bărbaţĭ politicĭ.

Şedinţa de erĭ a dietei.

Erĭ, Lunĭ 19 Decemvrie, dieta a ţinut o scurtă şedinţă. Au participat în număr mare atât deputaţiĭ guvernamentalĭ, cât şi cei oposiţionalĭ. Inainte de deschidere se rĕspândise svonul, că contele Iuliu *Andrássy* va lua cuvêntul înainte de ordinea de ḑi. Acésta însĕ nu s'a întêmplat.

La órele 10¹/₄ şedinţa fù deschisă de vicepresidentul br. Artur *Feilitzsch*. S'a verificat mai întâiŭ procesul verbal al şedinţei precedente. A luat apoi cuvêntul ministrul preşedinte contele Stefan *Tisza* şi a anunţat, că a sosit un *rescript regesc*, pe care l'a dat presidentului, ca sĕ se cetéscă. Rescriptul a şi fost cetit în mijlocul unei tăcerĭ generale. Prin rescript *şedinţele dietei sunt din nou amânate până în 28 Decemvrie*.

Drépta liberală a primit rescriptul cu strigărĭ sgomotóse de „éljen", ér stânga cu strigărĭ de: „trăéscă constituţia". Cu acésta şedinţa s'a închis.

O declaraţie a contelui Apponyi.

Contele Albert *Apponyi* a ţinut Duminecă un mare discurs în *Teresiopol* despre atentatul de la 18 Noemvrie şi despre disolvarea dietei. Apponyi nu crede ca în contra legei „regele constituţional sĕ ordone disolvarea dietei". Decă totuşĭ ar disolva-o şi decă noua dietă va aduce hotărîrĭ pe basa legei Daniel, carĭ ar fi *sancţionate* de monarch, *el n'ar recunósce acele legĭ şi nu li-s'ar supune*.

Declaraţiunea lui Apponyi a produs mare sensaţie şi iritaţiune în cercurile curţiĭ.

„Despre ce e vorba".

Cronicarul sĕptĕmânal al ḑiarului „*Budapesti Hirlap*" se miră, cum de ce-i din Viena nu înţeleg nicĭ acum atitudinea politică a contelui Iuliu *Andrassy*, când se scie — ḑice el — că împĕratul *Wilhelm* i-a înţeles mai bine pe Maghiariĭ, ér *Bismarck* spunea încă la 1861 cum ar trebui sĕ fie înţelesĭ Maghiariĭ de către înaltele cercurĭ politice şi diplomatice din Viena şi de casa domnitóre.

Pentru a-şĭ dovedi asertiunea, numitul cronicar citéză o scrisóre ce a adresat'o *Bismarck* la 13 Martie 1861 consilierului *Schleinitz*, care îi scriea, că nu scie ce va fi cu Maghiariĭ,—căcĭ decă intenţiunile lor se vor realisa, e gata cu posiţia de putere mare a monarchiei austro-ungare. *Bismarck* spunea următórele în scrisórea lui către Schleinitz:

„Decă m'ar fi ajuns nenorocirea sĕ fiu împĕrat austriac, *mâne m'aşĭ strămuta la Pesta*, în uniformă de husar aşĭ vorbi şi călări unguresce, *aşĭ încorpora la Ungaria tot ce încape în ea*, m'aşĭ presenta în persónă în dieta maghiară, aşĭ tracta cu ea, î-aşĭ spune adevĕrul curat, că prima însuşire a împĕratului austriac este de a fi rege maghiar, tóte celelalte ţerĭ fiind ţerĭ tovarăşe. Numai pe calea acésta s'ar puté salva lucrul. Un regat merită atâta ostenélă, ca omul sĕ resideze câteva lunĭ în Buda"...

„Étă — ḑice cronicarul diarului maghiar — Bismarck a înţeles despre ce e vorba. Şi aḑĭ şi mâne despre acésta va fi vorba. Tóte celelalte ce se întêmplă: obstrucţiune, mână tare, crisă, 18 Nov., 13 Dec., alegerĭ nouĕ, căderea lui Tisza şi apoi încercărĭ nouĕ, sunt numai efecte, numai cestiunĭ laterale faţă cu lucrul principal pe care Bismarck l'a prevĕḑut înainte cu 50 de anĭ şi pe care cei din Viena nicĭ aḑĭ nu-l înţeleg. Roibul maghiar, vorba maghiară, regatul maghiar: étă cea mai importantă însuşire a împĕratului austriac"...

La acésta n'avem de adaus de cât ceea-ce scrie „*Magyarország*" în nr. de la 18 l. c. ḑicênd, că după-ce Neamţul l'a biruit pe austriac la 1866 „împĕratul (Francisc Iosif) strîmtorat fiind, *s'a rugat de noi sĕ-l încoronăm de rege*"...

Mai vreţĭ comentar?

Rĕspunsul

la „atacurile nemeritate".

Braşov, 7 (20) Dec. a. c.

In tipografia Ciurcu & Comp. din Braşov a rĕsărit ḑilele aceste din nou o broşură roşie, a doua în timp de un an, care se împarte cu grămada gratuit prin „Cetate" ca şi prin „Scheiŭ", în oraş ca şi 'n afară de oraş".

Mai ne se trata de repararea reputaţiunii morale a celui ce scrie şi rĕspândesce aceste broşurĭ, acum e vorba de apĕrarea şi justificarea condamnabilei conduite a lui şi a tovarăşilor sĕĭ cu ocasiunea alegerei ultime municipale din Scheiŭ.

In ambele casurĭ acest personagiu şi-a permis a ne face responsabilĭ pe noi de la Gazeta de tóte umilirile şi neplăcerile, ce el a trebuit sĕ le sufere pentru pĕcatele şi inepţiile sale, carĭ l'au adus în conflict cu întréga societate cultă română din Braşov.

Broşura de faţă întitulată „Alegerea municipală din Scheiul Braşovului, ţinută la 3 Decemvrie st. n. 1904. Acte şi fapte", se combate însăşĭ pe sine, şi numai prin contradicţiile ei nesfîrşite dela început până la sfîrşit, ne mai vorbind de spiritul tendenţios şi de falsităţile ce le conţine.

Am puté decĭ s'o ignorăm cu totul décă nu s'ar adresa direct şi în mod aşa de pervers la ómenii micĭ şi simpli din popor, aţîţîndu-i în contra clasei culte a societăţii nóstre.

La aceste aţîţărĭ va trebui sĕ revenim în numĕrul poporal al fóiei nóstre.

Pentru aḑĭ ne mărginim a pune în lumină adevĕrata istorie cu „declaraţiunea-protest", care avé sĕ se „publice în copie" ca şi când ar fi putut sĕ se publice şi în original.

Marţĭ în 6 Dec., a patra ḑi după alegerea municipală din Scheiŭ, ne-a fost presentată la redacţiune acea „declaraţie-protest", despre care se ḑice pe pag. 5 a broşurii, că avé sĕ fie „*un rĕspuns lă atacurile nemeritate*", ce le-a făcut „Gazeta" contra companiei, care venise cu potera străină spre a lupta contra fraţilor la alegere.

Cum putea sĕ fie declaraţiunea-protest un rĕspuns la aceste atacurĭ, când copia ei, pe care am vĕḑut'o noi, precum şi „originalul", pe care-l vedem „publicat" în broşură, pórtă data de 17/30 Nov. adecă cu patru ḑile înainte de alegere?

Dér înţelegem! „Declaraţia-protest" n'a avut de cât scopul de a justifica acel fapt ne mai pomenit la noi, prin afirmarea că „n'a fost cu putinţă" ca cei din cestiune sĕ mérgă cu clubul român şi decĭ au trebuit sĕ apeleze la sprijinul străin.

Dér sĕ restabilim adevĕrul deplin şi curat. Declaraţiunea-protest ne-a adus'o spre publicare d-l Dr. Eugeniu Meţianu. Originalul nu ni l'a arĕtat, nicĭ nu i-l'am cerut. Ni-a lăsat îndĕrĕt numai copia sĕ o cetim şi sĕ-i comunicăm décă ne convine publicarea.

După ce am cetit copia „declaraţiunei-protest" în aceeaşĭ ḑi am retrimis'o însoţită de următórea scrisóre, pe care în absenţa redactorului responsabil, d-l Dr. A. Mureşianu a alăturat'o la acel manuscris, adresându-o (cu data de 6 Dec. n.) presentatorului ei, d-lui Dr. Eugen Meţianu, procuror comitatens. Etă-o:

Declaraţiunea-protest subscrisă de d-protopop Vasile Voina (însĕ nu cu subscrierea sa originală) şi datată de la 17 (30) Noemvrie 1904, pe care mi-aţĭ presentat'o aḑĭ fdiminéţa spre publicare, se referă la cele petrecute înainte de alegerea municipală din Scheiŭ (3 Dec. n. a. c.) şi vrea sĕ trécă ca justificare a procederei unei fracţiunĭ nemulţumite din Scheiŭ în faţa alegerei.

Trebuia prin urmare în *orĭ ce cas* sĕ fie publicată acéstă declaraţie Joi în 1 Dec. st. n., séu cel mult Vinerĭ în 2 Dec. st. n. în ajunul alegerei. Astăḑĭ este *întârdiată*, ba publicarea ei a devenit aḑĭ chiar *imposibilă* în urma *faptelor nerománesci* sĕvîrşite de amintita fracţiune în decursul alegerei de Sâmbăta trecută, carĭ fapte esclud *a priori* orĭ-ce discuţiune de natura celei sulevate în „declaraţiunea-protest".

Protopopul V. Voina nicĭ nu are aḑĭ îndreptăţirea sĕ mai vină sĕ protesteze, când în consfătuirea clubului nostru municipal (ţinută Duminecă în 14 (27) Nov. a. c.), în care s'a stabilit lista candidaţilor, d-sa a fost de faţă şi n'a făcut nicĭ cea mai mică observare despre „pretinse greşelĭ neescusabile" şi „acte de violenţă" ce s'ar fi comis cu acéstă ocasiune — precum nu şi-a ridicat glasul nicĭ unul din *cei mulţĭ*, carĭ erau de faţă, şi în al căror nume d-l Vasile Voina vrea acuma sĕ protesteze.

Vĕ rog a comunica acéstă mandantului D-Vóstră şi a primi etc. etc.

Betrâna se uită la ea lung şi ḑise: „Şi între voi doi, două pietri de móră. se macină sufletele nevinovate ale copiilor".

Renate nu rĕspunse. Acele nu mai clăncăniau şi ciorapii steteau nemişcaţĭ în pólă. Privirile ei umblau pe ferésträ la câmpia vastă şi roditóre, ér din pept î-i eşi un oftat adânc.

Afara se cobora amurgul.

„Oftéză numai, ca sĕ ţi-se mai uşureze năcazul" ḑise străbuna riḑênd.

Cu vorbele acestea mângâie bĕtrâna şi pe Ionel cel de şépte anĭ, când acesta oftéză scriind la teme. Tot mângâierea acésta o da şi servitórei tinere, când îşĭ destăinuiesce dragostea. Şi în sfîrşit aceleaşĭ cuvinte le-a spus şi lui Klaus, când a venit sĕ caute mângâiere la străbună după-ce rĕmase vĕduv.

Şi tot-déuna şi-a ajuns scopul. Este ceva consolator pentru inima omenéscă, când se gândesce că în cele din urmă totuşĭ se póte uşura năcazul.

„Ce sĕ fac? întrebă Renate îngrijată.

Străbuna se uita neclintit înaintea sa, par-că ochii ei ar căuta sĕ descifreze vr'o sentinţă minunată din vr'o carte străveche.

„Pentru fie-care inimă se găsesce undeva buruiana de leac," ḑise ea în sfîrşit gânditóre. „E vorba numai sĕ o scim afla. Uniĭ firesce, nu o află nicĭ-odată, ér alţiĭ dau de ea, după ce e prea târḑiu. Tu eştĭ fiica norocului, Renate. Póte veĭ avé vr'odată prilej, sĕ-i facĭ lui Klaus ceva jertfă mare, scii ceva, care nu se póte face decât unuia, pe care îl iubim mai mult decât orĭ-ce pe lume. Décă va veni acel prilej, sĕ nu-l laşĭ neutilisat. O sĕ veḑĭ, că va fi bine, şi atuncĭ o sĕ-l porţĭ legat de o sfóră de mătasă. Bărbaţii iuţĭ la mânie nu sunt cei mai rei, ér Klaus are în fond o inimă de aur... Un lucru însĕ nu trebue sĕ uiţĭ. Trebue sĕ tacĭ şi sĕ nu vorbescĭ prea mult. Almintrea leacul rĕmâne fără efect."

Nicĭ-odată n'a ţinut străbuna un discurs aşa de lung. Se vede că era bine dispusă. Şi apoi era şi nevoie de o încurajare mai temeinică.

Buzele Renatei svâcneau ironic.

„Veronica nu i-a adus decât jertfe de dragoste din revărsatul zorilor şi până nóptea târḑiu. Şi care i-a fost rĕsplata?" Ea se sculă şi îşĭ strînse ciorapul. „Trebue sĕ mĕ cobor, străbună, sĕ dau copiilor de cină".

Pe scărĭ repetă în sine: „Sĕ-i aduc vr'o jertfă... Străbuna póte sĕ vorbéscă. El sĕ mĕ tot cicăléscă şi eu sĕ-i aduc ceva jertfă? Nu, nu ni-a fost aşa vorba".

Sórele dispăruse de la orizontul câmpiei. In mijlocul lunei Maiŭ era furtună şi plóie. „Orĭ cât ar susţiné străbuna, sĕ-i aduc ceva jertfă, nu se póte. Ceva, care sĕ fie un semn de mare iubire — aşa ḑicea par' că străbuna! Sĕ póte una ca asta pentru un bărbat, care numai pe sine se iubesce?"

Éc'aşa se luptau cei doi soţĭ pentru dreptul celui mai tare. Uneorĭ ţineau câte un armistiţiu scurt, în care trăgându-şĭ de sémă, vedeau cât de straşnic este focul împotrivirei ce ardea în interiorul lor. „Focul şi apa nu se potrivesc la olaltă, dér două focurĭ puternice încălḑesc bine vatra", ḑise străbuna odată vorbind în parabole despre cele două soţii ale lui Klaus Wrede.

Pacea însĕ nu ţinea mult. Fie-care căuta sĕ descopere o parte slabă în adversar, pentru a reîncepe din nou atacul.

Odată, în dricul verii, Klaus eşise călare la câmp, trântind uşa de se sgudui castelul de la pivniţă până la turn. Avusese érăşĭ o altercaţie cu nevasta şi era furios. Renate, după ce a plecat bărbatul, începù sĕ cóse. Nu şeḑu însĕ mult la masă, căcĭ îi ferbea sângele. Eşi sĕ vadă de copii. Trecênd prin veranda umbrită de plantele acăţătóre, ce crescuse de jur împrejur, zări o ţărancă şeḑênd jos cu mânile pe genunchĭ. Par' că a sosit de undeva de departe şi are nevoie sĕ se odihnéscă. Lângă femeie era un coş mare, învĕlit.

Renate se apropie de femeie: „Aştepţĭ pe cineva?"

Femeia îşĭ întórse capul. Era o ţărancă bĕtrână, care se uita cu ochii plinĭ de grijă la tinĕra cocónă. „Aş vré sĕ vorbesc cu domnul", ḑise ea.

„E la câmp. Nu vine până la prânḑ".

„Am sĕ-l aştept", rĕspunse femeia cu răbdare.

„Nu poţĭ sĕ-mĭ spui mie?"

„Trebue sĕ vorbesc cu domnul în persónă".

„Atuncĭ sĕ aştepţĭ în numele Domnului, dér vino şi şeḑĭ aicĭ pe un scaun."

Cocóna se duse în odaia copiilor,

Resboiul ruso-japones.

Port-Arthur.

Telegrame din *Cifu* anunţă următórele:

La 16 Dec. a sosit aicĭ un ofiţer rus şi 4 matrozĭ pe o joncă, venind din Port-Arthur. Ofiţerul a adus scrisorĭ pentru consulul rusesc din Cifu. El a declarat, că scirile despre stricarea singuraticelor vase rusescĭ sunt numai în parte adevĕrate. Ruşilor încă li-a succes a scufunda 3 torpilóre japonese şi un mare vas de rĕsboiŭ.

După spusele ofiţerului, *situaţia Port-Arthurului nu este aşa de critică, cum dic Japonesii*. In ultimele dile numeróse jonce chinese au pĕtruns în port cu provisiunĭ şi trei marĭ vapóre americane au adus muniţiunĭ şi provisiunĭ la Port-Arthur. Generalul *Stössel* a fost din nou rănit. Pe basa scrisorilor primite de la *Stössel*, consulul rusesc declară, că Japonesii rĕspândesc scirĭ esagerate despre succesele lor. *Ruşii sunt stăpânĭ încă pe forturile de la nord şi sud şi pe tóte forturile principale*, ér din tonul în care sunt scrise epistolele lui Stössel resultă, că el nicĭ *nu se gândesce la capitulare*. Ofiţerul rus mai spune, că la asediarea colinei de 203 metri pierderile Japonesilor au fost de *12,000 ómenĭ*. Ei n'au putut sĕ ţină colina decât 2 ciasurĭ. Colina o folosesc şi acum numai ca punct de observare. Fortăréţa se va puté ţine încă mai multe lunĭ.

— Generalul *Stössel* a adresat Ţarului două telegrame, una cu data de 25, alta 28 Noemvrie despre luptele de la Port-Arthur.

In telegrama de la 25 Nov. Stössel spune, că la 20, 21 şi 23 Nov. atacurile Japonesilor au fost respinse, pierderile peste 2000 de ómenĭ. In telegrama de la 28 Nov. dice, că dilele de 26 şi 27 ale acestei lunĭ *au fost din cele mai sângeróse*. Ruşii au respins atacul Japonesilor îndreptat contra aripei stângĭ de la golful Pigeon şi li-a causat Japonesilor marĭ pierderĭ. Tot în acea nópte Japonesii au atacat trupele de la fortul Palungşan, dér au fost respinşĭ. Aşa au păţit'o ei şi la atacul contra colinei înalte. Şanţurile şi-au schimbat de două-orĭ stăpânii. In nóptea de 27 Nov. Japonesii au fost bătuţĭ şi respinşĭ prin atac de baionetă. Séra la 10 Japonesii au atacat cu forţe considerabile o baterie de la flancul stâng rusesc. Ei au şi cucerit o parte a bateriei, dér atuncĭ soldaţii ruşĭ au făcut us de baionetă şi au silit pe inimic sĕ se retragă. Stössel sfîrşesce mulţumind luĭ Dumnedeu, că i-a ajutat din nou sĕ respingă pe duşman.

*

Amiralul *Alexiev*, fostul locţiitor în Manciuria, a făcut unuĭ diarist nisce declaraţiunĭ interesante asupra rĕsboiuluĭ.

El a spus înainte de tóte, că Japonesiĭ s'au pregătit de mult pentru acest rĕsboiŭ. Faţă cu Rusia, Japonesii operéză tocmai aşa cum a operat Germania faţă cu Francia la 1870. Nu sciam nimic ce se petrece în jurul nostru şi timp de 10 dile n'am primit nici o scire despre ce sĕ petrece la Cemulpo. M'am tredit numai deodată, că de la ministrul nostru din Tokio nu mai primesc nicĭ o scire. Cu tóte-că Japonesiĭ din Quantung aveau scire despre ruperea relaţiilor diplomatice, ei totuşĭ mi-au cerut scutul. Trebuia sĕ-i espulsăm pentru a-ne feri de spionajul lor, acésta însĕ nu se unia cu spiritul legilor nóstre pacinice.

In decursul rĕsboiuluĭ, Japonesii n'au riscat nimic ce ar fi fost în paguba lor. Ei numai atuncĭ au păşit agresiv, când situaţia nóstră era din cele mai grele. Décă Rusia ar fi avut o flotă puternică, rĕsboiul n'ar fi urmat.

Ce privesce flotă ruséscă, ea — décă va cădé Port-Arthurul — trebue sĕ mérgă la Vladivostok, de unde dominéză întréga mare japonică. *Port-Arturul trebue se-l recucerim*. Fortificarea luĭ de fapt s'a început numai înainte cu 3 anĭ. Fortificaţiile mai seriose s'au început în Decemvrie anul trecut. In decursul rĕsboiului s'au ridicat numeróse forturĭ nouĕ.

Rĕsboiul va dura încă mult timp.

SCIRILE DILEI.

— 7 (20) Decemvrie.

Congregaţia comitatului Făgăraş. Membrii românĭ ai congregaţiei comitatului Făgăraş sunt rugaţĭ a lua parte cu toţi la şedinţa din 21 Decemvrie a. c. In preséră va fi conferinţă la hotel „Paris", în care se vor desbate mai multe cestiunĭ de mare importanţă. — *Mai mulţi membri*.

Iubileul diarului „Bukarester Tagblatt." Diarul Bukarester Tagblatt şi-a serbat Dum. 25 de anĭ de esistenţă. In numĕrul festiv, apărut cu acest prilej, d-l *Iuliu Pop*, directorul aceluĭ diar, publică şi o scrisóre primită de la *contele de Bülow*, cancelarul german. In acea scrisóre este următorul pasaj privitor la relaţiunile dintre Germania şi România:

„Incă din vremea când, ca ministru tînĕr, am petrecut căţi-va anĭ ferîciţĭ în Bucurescĭ, mĕ interesez *în mod viu de tot ce servesce de a face mai strînse şi mai numeróse relaţiunile Germaniei către fórte înzestratul popor de viţă română, de la Dunărea de jos*. Cred, că în noul tratat comercial dintre noi şi guvernul Maj. sale Regelui Carol, s'a pus o nouă temelie bună pentru strîngerea acestor relaţiunĭ în domeniul economic. Felicitându-vĕ de jubileul diarului d-vóstrĕ, mĕ măngâiŭ cu plăcuta speranţă, că diarul „Bukarester Tagblatt" va colabora şi în viitor *pentru a apropia spiritul german de cel român şi va continua sĕ servéscă amiciţiei a două popóre, carĭ au multe interese marĭ comune*".

La universităţile şi academiile ungare sunt înscrişĭ anul acesta 11.822 studenţĭ. Numĕrul universitarilor din Budapesta este 6561, cu 7 mai mulţĭ decât anul trecut. Din aceştia 642 sunt extraordinarĭ. La universitatea din Clujiŭ sunt 2217 studenţĭ cu 300 mai mulţĭ decât anul precedent. Din aceştia 1643 la facultatea de drept (cu 312 mai mulţĭ decât anul trecut).

Câţĭ evrei au emigrat din România? Din o statistică compusă de oficiul statistic al ministeriuluĭ român de interne resultă, că în anul 1899 au emigrat din România 3375 evrei, în anul 1900 16,678, în anul 1901 3401, în 1902 8974, în 1903 6671 şi în anul 1904 2682 — cu totul au emigrat deci de la 1899—1904 41,281 evrei din România.

Ar fi acum interesant, décă statistica numită ne-ar arăta şi câţĭ evreĭ s'au pripăşit în timpul acesta din Galiţia, Bucovina, Rusia şi Ungaria prin România.

Clopotele catedralei. Cetim în „S. D. Tgbltt" din Sibiiu următórele: Clopotul cel mare, care este deja aşedat în unul din turnurile catedralei gr. or., a fost tras erĭ Lunĭ la amiadĭ pentru întâiaşĭ dată. Clopotul are un sunet frumos, dér ceva nădufit.

Societatea „Armonia". Din Cernăuţĭ ni-se scrie: Comitetul „Armoniei", societate pentru cultivarea şi rĕspândirea musicei naţionale în Bucovina, ales în adunarea generală din 4 l. c., s'a constituit în şedinţa sa din 6 l. c. în următorul mod: President: Tudor cav. de *Flondor*, propr. mare şi deputat; vice-preş.: Teodor Bujor, director la liceu. Secretar: Dr. Emilian Sluşanschi, auscultant. Cassar: Dionisiu Daşchevicĭ, oficial comunal. Bibliotecar: Nistor Hudema, student în sciinţe. Econom: Mihaiŭ Piteiŭ, învĕţător superior. Controlor: Ştefan Scalat, pract. în concept şi George Bărtoiŭ, absolvent al facultăţii de drept. Aranjorĭ: Dimitrie Ţurcan, asistent silvic şi Constantin Şandru, student în sciinţe. Membrii: Dr. Nicu Cotlarciuc, bibliotecar la univ., Victor Tomasciuc, pract. la trib. şi Numitor Litviniuc, absolvent al facultăţii de drept.

Căsĕtoria moştenitorului Germaniei. Data căsĕtoriei prinţuluĭ imperial al Germaniei a fost fixată la 22 Martie, diua aniversară a nascereĭ împĕratuluĭ Wilhelm I. Noii căsĕtoriţĭ vor locui, în timpul verei palatul de marmoră, în împrejurimile Potsdamului, şi iérna în castelul din Potsdam. Mai târdiu se va restaura pentru dênşiĭ castelul de la Babelsberg, care fusese reşedinţa favorită a împĕratului Wilhelm I.

O şcólă populară de musică. Ministerul român al instrucţiuneĭ a aprobat cererea societăţiei musicale „Hora" de sub presidenţia d-luĭ I. N. Cezărescu, de a deschide o şcólă populară de musică. Inaugurarea şcólei s'a făcut Duminecă 5 Decemvrie a. c. v. în localul Şcólei Golescu, unde se vor ţine şi cursurile de musică. Cu ocasia inaugurărei, Soc. „Hora" s'a dat o serată musicală la care au cântat d-nele Herăscu, Camelia Mihăilescu-Udrisky, tenorul Stănescu, corul bărbătesc şi mixt al soc. „Hora" sub conducerea d-luĭ Juarez Movillă. Şcóla populară de musică va avé 2 seriĭ de elevĭ: uniĭ carĭ vor învĕţa musică de plăcere, cu scopul de a se iniţia atât, încât sĕ se pótă distra pe ei şi un cerc intim; alţii carĭ doresc se se specialiseze şi carĭ vor urma programa Conservatoruluĭ. Se vor primi elevĭ de orĭ-ce vîrstă şi naţionalitate şi de orĭ-ce profesiune (funcţionarĭ publicĭ, comercianţĭ, meseriaşĭ etc.)

Exposiţiunĭ artistice. Cunoscutul şi apreciatul pictor român d-l *Ştefan Popescu* a organisat în palatul Ateneuluĭ din Bucurescĭ o bogată exposiţiune de tablourĭ, care va sta deschisă de la 5 Dec. 1904 până la 1 Ianuarie 1905 st. v. Tot Duminecă s'a deschis în rotonda Ateneuluĭ român exposiţiunea de picturĭ şi caricaturĭ a d-lor St. Luchianu şi N. S. Petrescu, doi artiştĭ meritoşĭ.

Henri Mosse, un tînĕr advocat din Lyon, care şi-a propus sĕ facă în timp de patru anĭ o călĕtorie în jurul lumeĭ pe jos, s'a presentat adĭ la redacţia nóstră. Dînsul şi-a început călĕtoria la 14 Iunie în Smirna şi a făcut până acum ruta: Smirna-Constantinopol-Sofia-Bucurescĭ-Galaţĭ-Odessa. Aicĭ a fost câtva timp arestat ca spion japones. In România a fost bine primit peste tot loculĭ. Trecênd însĕ la noi, nu i-a mers prea bine. D-l Moss se jeluia că a fost bătut (!) de două orĭ, ér aicĭ în Braşov presentându-se la diferitele autorităţĭ i-sa refusat a i-se pune stampila, cu care se legitiméză. D-l Mosse va pleca de aicĭ la Zimony, Belgrad, spre Zagrab.

Militare. D-l Dr. Elia *Ganea*, domiciliat în Stayr, a fost numit medic asistent în reservă la spitalul de garnisónă nr. 21 din Timişóra. — D-l Virgil *Piso* locotenent supranumerar, a fost numit la reg. 63.

Distincţiune. Din Caransebeş se scrie: D-l Constantin *Burdia*, preşedintele Comunităţii de avere, a fost distins de Maj. Sa. cu ordinul „Francisc Iosif".

„Reuniunea a doua de înmormêntare din Deva"

Intemeiată la 1886.

(Convocare.)

Pe basa §-lui 14 litera f. din statute, convoc membrii „reuniunei a doua de înmormêntare din Deva" la *adunarea generală ordinară a XIX-a*, ce se va ţine la *13/26 Decemvrie 1904*, Lunĭ, după ameadĭ la *2 óre*, a doua di de Crăciunul apusean, în *sala primăriei din Deva*.

Pe basa §-lui 11 litera e., din statute, pun *la ordinea de di obiectele*:

1. Directorul înaintéză diarele în carĭ s'a publicat convocarea şi lista vidimată de membri reuniunei, pentru a statori, décă s'au observat formalităţile prescrise în §-ul 11 din statute: spre a se puté lua, hotărîrĭ obligatóre pentru toţĭ membrii reuniunei.

2. Vorbirea de deschidere şi raportul general al directorului, amĕsurat § 14 f., din statute, despre lucrarea sa şi a comitetului administrativ în decursul anului 1903. Cererea absolutoruluĭ în legătură cu

3. înaintarea raţiocinului pe anul 1903, aprobat de comitetul administrativ cu recomandarea absolutoruluĭ. Hotărîre.

4. Raport estraordinar despre lucrarea directorului şi a comitetuluĭ administrativ, precum şi starea reuniuneĭ în decursul anului 1904, până la 26 Decemvrie 1904, în legătură cu:

propunerea motivată a directorului şi a mai multora, ca

a., adunarea generală sĕ *ridice numĕrul membrilor reuniuneĭ la 25.000*, pe basa §§-lor 2. şi 11 litera d., din statute;

b., adunarea generală sĕ apróbe hotărîrile comitetului administrativ, privitóre la *administraţia decentralisată*, a conducereĭ unitare şi a manipulaţiuneĭ fonduluĭ comun al reuniuneĭ: pe basa §§-lor 11 şi 13. litera e. Propunerĭ meritorice, înaintate comitetului cu cel puţin 3 dile înainte.

Hotărîre.

5. Alegerea 1 director, 1 secetar, 1 cassar şi 12 membri în comitetul administrativ, amĕsurat §-lui 11 şi 12.

6. Afacerĭ grabnice. Propunerĭ şi înterpelaţiunĭ de sine stătătóre, înaintate în scris directoruluĭ, trecute şi admise prin comitetul administrativ.

Din şedinţa comitetului administrativ ţinută în

Deva, la 28 Noemvrie 1904.

Augustin Nicóră m. p.
director.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 20 Decemvrie. Conferenţa partidului liberal a decis alegerea unui comitet de candidare pentru nouĕle alegerĭ şi publicarea unuĭ manifest electoral.

Budapesta, 19 Decemvrie. Amânarea din nou a dietei până la 28 Decemvrie a fost o adevĕrată surprisă pentru oposiţiune, care spera că Tisza va primi sĕ negocieze cu ea. Inainte de şedinţa de adĭ contele *Andrassy* făcù óre-carĭ propunerĭ contelui Tisza. Acesta însĕ *a refusat orĭ-ce negocierĭ*, — Când ministrul preşedinte Tisza a remis preşedintelui rescriptul regesc de amânare a şedinţelor, Lengyel Zoltan strigă: *„Multe scrisorĭ mai scrie moşneagul!"* ér la strigările guvernamentalilor: „trăéscă regele", oposiţia a rĕspuns: cu „trăéscă constituţia". — Organele oposiţiei declară, că chiar décă se va vota până la 1 Ianuarie indemnitatea, acésta nú se va considera de legal şi valabil şi se va face agitaţiune pentru refusarea de a plăti dărĭ şi a da recruţĭ.

Cifu, 22 Decemvrie. Refugiaţii ruşĭ sosiţĭ aicĭ de la Port-Arthur declară, că cetatea va resista încă mult timp. Japonesii au pierdut până acum în decursul asediuluĭ mai mult de *60,000* ómenĭ şi décă vréu sĕ dobindéscă resultate decisive, *trebue sĕ mai jertféscă cel puţin atâţi ómenĭ* Maiorul *Micenov*, care a luat parte la luptele în jurul colinei de 203 m. spune, că Japonesii au avut pierderĭ enorme. Companiĭ întregĭ au cădut. De treĭ orĭ au dat asalt până când au aprins depositul de lemne şi de cărbunĭ. Flacările uriaşe au fost mânate de vênt către Ruşĭ, carĭ fură siliţĭ sĕ se retragă.

Londra, 20 Decemvrie. Din *Cifu* se anunţă, că o parte a torpilórelor japonese au plecat spre Singapore.

Tokio, 20 Decemvrie. Fortul de nord Vukikvanşan a fost cucerit de Japonesĭ.

---

făcù o revistă prin bucătărie şi cămară şi érăşi se întórse în verandă. Uitase într'aceea de femeie. Acésta însĕ şedea şi aştepta cu răbdare şi resignare, cum numai ómenii din popor sciu sĕ aştepte.

Renate Wrede, vecînic activă, nu putea înţelege şi nu putea tolera o aşa perdere de timp. Ea scóse mititelul sĕu ceasornic de aur de la brâu. Incă două ceasurĭ până la prând!

„Ei, spune-mĭ, ce ai pe inimă, eu am sĕ-i spun apoi bărbatului meu", începu ea din nou.

„Bĕtrâna se uita cu un fel de frică la dînsa şi dĕdù negativ din cap. „Nu pot sĕ spun nimenui, de cât domnului în persónă".

„Bărbăţelul meu n'are secrete înaintea mea", rĕspunse Renate cu mândrie.

Nicĭ un rĕspuns, numai privirĭ îngrijate şi fórte elocuente... Renate începù sĕ regrete, că a fost aşa aspră cu femeia şi punêndu-i mâna pe umĕr dise cu blândeţă: „Décă ai vr'un necaz, spune-mĭ mie. Póte mai bine îţĭ voiŭ ajuta eu, de cât el".

(Va urma).

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broşurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureşianu, cu descrierea şi esplicarea dansului nostru de salon

„**Romana**“ dans de colónă în 5 figurĭ *Descrisă şi esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o întroducere („în loc de prefaţă“,) de *Tunarul din Dumbrău*, **Popa.** — Tipografia Aurel Mureşianu, Braşov 1903.

A trecut deja o jumĕtate de secol, de când, în epoca redeşteptării nóstre naţionale, s'a compus şi înfiinţat în Braşov „Romana“, unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Braşov cu ocasiunea acésta şi jubileul de 50 de anĭ al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum naţional, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele şi prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei“.

Autorul broşurei esplică „Romana“ în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ şi prescrierĭ originale, fără abaterile şi erorile, ce cu timpul s'au furişat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ şi în limba germană.)

Meritul autorului broşurei mai sus anunţate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei“, ca orĭ şi unde în ţinuturile şi ţĕrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat şi jucat cum se cade şi uniform. De aceea a adaus la finea broşurei şi textul frumósei şi atrăgĕtórei musice a „Romanei“, esplicând printre note tóte mişcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorinţă viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact şi uniform. Credem, că broşura de faţă, care face istoricul şi descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire şi acurateţă, va satisface pe deplin dorinţei generale.

Broşura este în cuart mare, hârtie fină şi tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei“ cu esplicărĭ) şi costă numai 2 cor. **50** banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„*Romana*“ se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Cărţĭ de rugăciuni şi predicĭ.

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţul 3 cor., plus 20 b porto.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul III cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; si pentru tóte sĕrbătorile de peste an. Pe sângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe.* Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii pănă la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ bisericesci pre serbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„***Cartea Durerii***“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Dăianu*. Timişóra 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 cor. (plus 10 b. porto).

„***Cuvêntărĭ bisericescĭ de Massillon***“ traduse din originalul frances de *Ioan Genţ* protopop gr.-cat. român al diecerei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicĭ de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărţite de traducĕtor după *anul bisericesc rĕsăritén*, şi fie-care este pusă la acea Dumineca séu sĕrbătóre, cu a cărei evanghelie se potrivesce predica. Un volum elegant de preste 400 paginĭ în 8° cu portretul lui Massilon. — Traducerea se distinge printr'un limbagiŭ ales. — *Preţul 5 corone* (6 Lei 50) plus 30 banĭ porto.

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ din autorĭ renumiţĭ, prelucrate de *Titu Budu*. Tom. II. preţ. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Decemvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.55
Renta de corone ung. 4%	98.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	88.70
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.95
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	210.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	163.—
Renta de hârtie austr.	100.15
Renta de argint austr.	100.05
Renta de aur austr.	119.55
Renta de corone austr. 4%	100.30
Bonurĭ rurale ungare 3½%	91.25
Losurĭ din 1860.	156.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.38
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	800.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	674.—
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	117.55
London vista	239.37½
Paris vista	95.22½
Note italiene	95.20

Cursul pieţeĭ Braşov.

Din 20 Decemvrie n. 1904.

Bancnote rom.	Cump.	18.64	Vend.	18.70
Argint român.	„	18.40	„	18.64
Napoleond'orĭ.	„	19.06	„	19.10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	2.54
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117.40
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Nr. **21416**—1904.

Publicaţiune de licitaţie

a zălogelor pentru dajdie.

In vîrtutea §-lui 69 a art. de lege XLIV din anul 1883, **se vor vinde** cu licitaţie publică **zălogele** ce sĕ află încă în mâna restanţierilor cu dajdie, aruncurĭ şi taxe cu acea, adăogare, că obiectele zălogite, a căror valóre nu trece peste 100 cor., se vor vinde şi sub preţul cu cât s'au preţuit; acelea obiecte însĕ, a căror valóre e mai mare de 100 corone, numai atuncĭ, décă cel puţin ¾ din valóre se va oferi.

Terminul licitaţiei s'a statorit pe ḑiua de **29, 30 şi 31 Decemvrie** a. c. dela 9—12 óre înainte de prânz în piaţă, înaintea sfatului.

Acésta se aduce la cunoscinţă publică cu acea observare, că preţul trebue plătit imediat.

Brassó, 20 Decemvrie 1904.

1—2,1590. *Magistratul orăşenesc.*

Nr. **10237**—1904.

PUBLICAŢIUNE

referitóre la vênḑarea zălogelor de dare.

Direcţiunea financiară din loc a dispus cu ordinul din 30 Noemvrie a. c. Nr. 41388—1904, că reştanţele de dare sĕ se încasseze fără amânare şi anume pentru scopul acela sĕ se transporteze obiectele zălogite în magazinul de zălogire orăşĕnesc şi apoi sĕ se vîndă prin licitaţiune.

Provocăm decĭ pe tóte partidele, carĭ sunt în reştanţă cu darea séu cu competinţe, că acelea sĕ le plătéscă în timpul cel mai scurt, căcĭ la din contră obiectele zălogite se vor transfera şi se vor vinde prin licitaţiune.

Brassó, în 15 Decemvrie 1904.

1—3,(1589). *Perceptoratul orăşĕnesc.*

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop** şi la **Eremias Nepoţii.**

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face orĭ şi când pe timp mai indelungat séu lunare.